შაბათი, 1 სექტემბერი 1907 წ.

82

წელიწადი პირველი—№ 191

ისარი

ყოველ დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

გაზეთ «ისარი»-ს გამოწერა შეიძლება ყოველ თვის პირველ რიცხვიდან.

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კაპ. უკანასკ.—10 კ.

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება «ისარი»-ს რედაქციასა და კანტორაში ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან ნაშუადღევის 4 საათამდე და საღამოს 5-დან 7-მდე.

რედაქციისა და კანტორის ადრესი: ელისაბედ. ქ. № 1.

ხელმოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება. დაუბეჭდავ მცირე წერილებს და კორესპონდენციებს რედაქცია არ ინახავს. ინახება ერთის თვით მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობები. წერილების დასაბრუნებლად საჭიროა საფოსტო მარკები. პირადად მოლაპარაკება შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმეებს გარდა, დილის 11-დან ნაშუადღევის 3 საათამდე.

თითო ნომერი ყველგან 5 კაპ.

ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, редакція «ИСАРИ»

წერა-კითხვის საზოგადოების გამგეობა

აუწყებს საზოგადოების წევრებს თავმჯდომარის და საპატიო წევრის

თ. ილია გრიგოლის ძის

ჭავჭავაძის

ტრაგიკულს გარდაცვალებას და სთხოვს, დაესწრნენ პანაშვიდს ქაშვეთის ეკლესიაში 1 სექტემბერს, დღის 2 საათზე.

დაკრძალვის დღე ცალკე იქნება გამოცხადებული.

„ისარი“-ს რედაქცია ღრმა მწუხარებით აუწყებს მკითხველებს და ქართველ საზოგადოებას დაკარგვას მხცოვან და დაუვიწყარ მგოსნის

ილია ჭავჭავაძისას,

რომელიც მსხვერპლი გახდა უვიც და ქვე-მძრომ ძალებისა.

პანაშვიდი ქაშვეთის ეკლესიაში დღეს, პირველ სექტემბერს, ნაშუადღევის ორ საათზე.

მეთვალყურე კომიტეტი და გამგეობა ტფილისის სათავად-აზნაურო ბანკისა, უღრმესის მწუხარებით აუწყებენ რა გარდაცვალებას ყოფილის ბანკის თავმჯდომარისას

თავადის ილია გრიგოლის ძის

ჭავჭავაძისას,

სთხოვენ განსვენებულის ხსოვნის პატივის მცემელთ მობრძანდნენ პანაშვიდზე, შაბათს, 1 სექტემბერს, 2 საათზე ნაშუადღევს ქაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში. (2—287—1)

ტფილისის სათავად-აზნაურო ბანკის მოსამსახურენი უღრმესის მწუხარებით აუწყებენ გარდაცვალებას ყოფილის ბანკის თავმჯდომარისას

თ. ილია გრიგოლის ძის ჭავჭავაძისას

და სთხოვენ განსვენებულის ხსოვნის პატივის მცემელთ მობრძანდნენ პანაშვიდზე შაბათს, 1 სექტემბერს, 2 საათზე ნაშუადღევს ქაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში. (1—287—1)

ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა საკრებულო აუწყებს ქართველ საზოგადოებას

თავადის ილია გრიგოლის ძის

ჭავჭავაძის

ტრაგიკულად გარდაცვალებას. პანაშვიდი განსვენებულის სულის მოსახსენიებლად გარდახდილი იქნება კვირას, 2 ენკენისთვეს, დღისით 2 საათზე, ქაშვეთის წმიდა გიორგის ეკკლესიაში. დღე დასაფლავებისა ცალკე იქნება გამოცხადებული.

ილია გრიგოლის ძე ჭავჭავაძე.

საზარელი მკვლელობა

მოგვიკლეს ილია ჭავჭავაძე! სოცარია და დაუჯერებელი, მაგრამ ფაქტია უკვე, საშინელი ფაქტი. არა გვგონია, რომ იყოს ისეთი შეგნებული ქართველი, რომელსაც ცოტა რამ უღვივის გულში და სინიდისი შერჩენია, რომ არ აღშფოთდეს და არ შეძრწუნდეს ამ საშინელების გაგონებაზე. ეს რა დღეს მოვესწარით, ეს რა უბედურება დაგვატყდა თავს?

ორმოცდა-ათი წელიწადი ამ ადამიანით ვამაყობდით; მის დიად ნიჭს, საკვირველ ჭკუას, დიდ ენერგიას ვცემდით თაყვანს; მისი ამაგით და განუზომელის ღვაწლით ჩვენი ქვეყნის წინაშე ვიყავით მოხიბლულ მოჯადოებულნი და ვინ, რომელმა მხეცებმა და სულმდაბლებმა დაგვასხეს ახლა თავს ლაფი და გამოგვჭრეს ყელი?

ილია ჭავჭავაძე! ეს ხომ ჩვენი დიდი პოეტი იყო, რომელიც საუკეთესო გრძნობებს გვიღვიძებდა და გვინერგავდა; რომელმაც დაგვიწერა „გლახის ნაამბობი“, „კაცია-ადამიანი“, „სურათები სოფლის ცხოვრებიდან“, „ჩრდილი“, „განდეგილი“? ეს ხომ ჩვენი პირველხარისხოვანი მწერალი იყო, რომელმაც შექმნა ახალი ხანა ჩვენს ლიტერატურაში და რომლის თხზულებებზე პირველი მოქალაქობრივი აღზრდა მიიღო ორმა თაობამ მაინც? ეს ხომ ჩვენი პირველი საზოგადო მოღვაწე იყო, რომელმაც პირველად გაჰკაფა საზოგადო მოღვაწეობის ასპარეზი და თავის ამხანაგების პატარა წრის დახმარებით დაგვიარსა ყველა ჩვენი საკულტურო დაწესებულებანი? ეს ხომ იმ პატარა ჯგუფის პირველ რიგში იდგა, რომელმაც მესამოცე წლების ხანა შექმნა ჩვენში,—ხანა განახლებისა და აღორძინებისა?!

და აი, ამ ადამიანს, ამ დიდ მოჭირნახულეს, დიდ მოამაგეს ვერაგულად მოუსპეს სიცოცხლე. მერე როდის? როცა ქვეყნის სამსახურში მოიქანცა, დაუძლურდა, დაბერდა, და ცალი ფეხი უკვე სამარეში ედგა. ასე დავაჯილდოვეთ, ასე დავაფასეთ მისი წარსული ღვაწლი და სამსახური. მეტი ბარბაროსობა, მეტი გაზრწნილობა შეუძლებელია! ამაზე შორს ვეღარ წავალთ, ის-ღა დაგვრჩენია მხოლოდ ერთმანეთს დავერიოთ და ყველანი ამოვწყდეთ...

რა ვთქვათ, რითი ვიმართლოთ თავი უცხოთა წინაშე? იმათ წინაშე, ვინც ილიასთანა მოღვაწეებს დიდების გვირგვინით უმკობენ შუბლს, ჩვენ-კი ტყვიებით დავუხვრიტეთ? რუსეთის სარევოლიუციო პარტიები ბრძანებას სცემენ—იდეურ მოწინააღმდეგეთ ხელს არავინ ახლოსო და ისეთი ხულიგანები, როგორიც არიან პურიშკევიჩები, კრუშევანები, გრინგმუტები, რომელნიც შხამავენ რუსეთის პოლიტიკურ ჰავას და სათავეში უდგიან ახლანდელ შესაზარ რეაქციას,—ესეთი ხულიგანები თავისუფლად სცხოვრებენ და მოღვაწეობენ, ჩვენ-კი ილია ჭავჭავაძე—ჩვენი საუკეთესო პოეტი, ჩვენი პირველი საზოგადო მოღვაწე—მოვკალით. გონება გვებნევა, როცა გავიფიქრებთ, რომ ილია პოლიტიკურს ნიადაგზე არის მოკლული... არა გვჯერა, რომ ასეთ გახრწნილობამდე მივედით. გუშინ მთელი ტფილისი ამას იმეორებდა. მაგრამ ჩვენ არ გვინდა [illegible], რომ აქ წინადვე განზრ[illegible], დამზადებული და გადაწყვეტილი მკვლელობა იყოს. ეს თავის ინიციატივით ჩაიდინეს, ალბად, უმეცარმა, გონება დაბნელებულმა ადამიანებმა, რომელთათვის კაცის მოკვლა არავითარ სიძნელეს არ შეადგენს,—დეგენერატებმა, რომელთაც გამოჩენილ ადამიანის მოკვლა გმირობათაც მიაჩნიათ...

დღეს მთელმა ქართველმა ერმა უნდა იგლოვოს არა მარტო ილია ჭავჭავაძე, უაზროდ და ვერაგულად მოკლული და ბარბაროსულად დასჯილი, არამედ მთელი ჩვენი აწმყო, სრულიად დაშლილი და მოსპობის გზაზე დამდგარი. სად მივდივართ, რათ ვითხრით სამარეს ჩვენისავე ხელებით! განა წარსულის ასე ბარბაროსულად უარყოფა და მოსპობა სრულიად გადაგვარების ნიშანი არ არის?.. განახლების ხანა დგებაო. მართალია დგება, მაგრამ ვაი თუ არა ჩვენთვის! ჩვენ ერთობ სუსტი, სისხლწამხდარი და ფუქსავატი ერი ვყოფილვართ და ჩვენ ვერ ვისარგებლებთ ვერავითარ ნახლებით, თუ დროზე გონს არ მოვალ[illegible] თუ არ გამოვირკვევით, არ გამოვფხიზლდებით იმ ფანატიკურ სიგიჟისაგან, რომელმაც ასე ადვილად აგვიყოლია და ასე დაგვაბრმავა...

გონება გვებნევა და სიტყვა გულში გვიკვდება სიმწარისაგან... ჩვენც, ამ გაზეთის თანამშრომელნი, კარგა ხანია დავშორდით ილიას და მის თაობას; ჩვენ შორისაც იდეიური წინააღმდეგობა იყო; მაგრამ ერთ წუთსაც არ დაგვივიწყნია ამ ადამიანის წარსული ღვაწლი ჩვენის უბედურ სამშობლოს წინაშე და ყოველთვის პატივსა ვცემდით მის სახელს. ახლა მის გაცივებულ გვამის წინაშე ვდგევართ თავზარდაცემულნი და არ ვიცით, რა სიტყვებით გამოვთქვათ ჩვენი უზომო მღელვარება, სიმწარე, უნუგეშო მწუხარება და რა სიტყვებით დავგმოთ, დავსწყევლოთ მისი მტარვალები...

მოჰკლეს პოეტი!

უდგთო იყო შენი სიკვდილი!

კალამი მითრთის... ენა მებმის.. აზრი მერევა.

ტყვიით განგმირეს მხცოვანი გული მხცოვანის პოეტისა და გვამი მისი დააგდეს მტვრიან შარა გზაზე.

განგმირეს ის გული, რომელიც ნახევარ საუკუნის განმავლობაში ჩვენთვის იწვოდა ღვთაებრივ ცეცხლის ალზე, ჩვენთვის თრთოდა და ჩვენთვის ფეთქავდა.

მოჰკლეს პოეტი, რომელიც ნახევარ საუკუნის განმავლობაში თავის კისრით ატარებდა ქართულ ლიტერატურას, რომელმაც შექმნა ქართული ენა, ქართული პრესსა, ქართული მწერლობა.

მოჰკლეს და შარა გზაზე დააგდეს ის ილია, რომელიც 40 წლის განმავლობაში ბატონობდა ჩვენს საზოგადოებრივ აზროვნებას, საზოგადოებრივ მოღვაწეობას, ეროვნულ იდეას.

მოჰკლეს და ტყეს შეაფარეს გაშავებული და საუკუნოდ შერცხვენილი თავი, თითქო იმ ტყეს შეეძლოს მათი პირისახიდან ჩირქის ჩამორეცხა, თითქო მას შეეძლოს მათი დამალვა და თითქო იქ კი არ დაუხვდებათ სამარცხვინო ბოძი, რომელზედაც ცეცხლის ასოებით ეწერება: „ამ ნაძირალებმა მოჰკლეს პოეტი“!

ვის ან რად უნდოდა ბრძოლაში დაფლეთილი გული პოეტისა, რად უნდოდა მისი დაღლილ-დაქანცული სული და ჯანგამოლეული სხეული? ბრძოლის ველიდან გასულ მეომარს, დატანჯულსა და დაქანცულ პოეტს უფლება ჰქონდა მშვიდად დაელია თავისი სიცოცხლე, დაესვენებინა დაიარავებული სხეული და სიბერეში მაინც აენაზღაურებინა ის დანაკლისი სულიერ მშვიდობიანობისა, რომელიც ახალგაზრდობაში მსხვერპლად მიუტანა საზოგადოებრივ მოღვაწეობისა და ქართულ ლიტერატურის საკურთხეველს.

მაგრამ ავ სულს შეჰშურდა მისი მშვიდობა და ისედაც მოწამლული სული აწამა და ჯვარს აცვა. ვინ იყვნენ ის უმეცარი და უგუნური ბარბაროსები? ვინ აღმართა მახვილი პოეტის წინააღმდეგ! ვინ მოუშხამა უკანასკნელი წუთები მოშხამულ სიცოცხლისა?

არავინ არაფერი არ იცის: დაუხვდნენ შარა გზაზე, გაუგმირეს გული, იქვე დააგდეს მისი გვამი და ტყეს შეაფარეს თავი. ცხადია მხოლოდ ის, რომ პოეტის მკვლელები დაიბადნენ დღევანდელ ცხოვრების უფსკრულში. საზოგადოებრივი აღფრთოვანება შეიცვალა საზოგადოებრივ დაღლილობაზე, ზნეობრივი ნორმები—თავგასულ ავაზაკობაზე, უფლება—ძალაზე, ხოლო გუშინდელი ბრძოლის ველი, რომელიც გაღლენთილია თავგანწირულ წმინდათა სისხლით, დღეს ხელში ჩაუვარდათ ტყის ნადირებსა და ავაზაკებს. ღამის წყვდიადში ტყეებიდან და სოროებიდან გამოილალნენ ტურები და მგელ-კაცები და დაერივნენ ყველას, ვინც ახლო-მახლო მოჰხვდათ. იმსხვერპლეს რამდენიმე მოღვაწე და ეხლა არც მხცოვანი პოეტი დაინდეს. მისმა ცხცოვანმა მკერდმა, ლიტერატურულ ისრებსა და შურდულებს ნაჩვევმა მკერდმა ცხელი ტყვიაც მიიღო და სამუდამოდ გააცივა დღემდის ძალუმად მფეთქავი და ღვთაებრივი ცეცხლით აღგზნებული გული.

მოკვდა პოეტი! მოკვდა სხეული, მაგრამ არ მომკვდარა მისი სახელი და დიდება და არც მოკვდება იმ დრომდის, სანამ სძგერს გული ქართველისა, სანამ არსებობს თვითონ ქართველი, სანამ არსებობს მისი ენა, ილიასაგან გაფაქიზებული და ქართული კალამი და წიგნი, ილიასგანვე გამტკიცებული და გასუფთავებული.

მხცოვანო პოეტო!

„უღვთო იყო შენი სიკვდილი!“.

ზ. ბდ—ლი.

იგლოვეთ!

მზეო დაბნელდი, ნუღარ გვინათებ!
ვარსკვლავო, მოჰხსლტი ცისა კამარას!
უგუნურებმა უწყალო ხელით
მოუკლეს შვილი ობოლ ქვეყანას!..

სამშობლო კუთხევ, შენც აქვითინდი,
უბედურება ამცნე მთა-ბარსა;
დაე, გლოვის ხმამ სიმი შესწყვიტოს
სამხიარულოდ მომართულ ქნარსა!..

მამულიშვილნო, განა არ გესმით?
მოხუც გულისა ძგერა ყუჩდება!
იგლოვეთ ყველამ... ჰღვარეთ ცრემლები.
მოჰკლეს მგოსანი—ჩვენი დიდება!..

ა. შანშიაშვილი.

პირველი ცნობები ილია ჭავჭავაძის მოკვლის შესახებ

დაკარგული ამხანაგი დაგვიბრუნდა და სამხიარულოდ მცხეთისაკენ გავემგზავრეთ, მაგრამ ის ჩვენის ცხოვრების ნაძირალებს გაუხარნიათ!

ჩასვლისათანავე საშინელი, დაუჯერებელი ამბავი მოგვახალეს: ილია ჭავჭავაძე მოჰკლესო. არავის სჯეროდა, ვერავის ვერ წარმოედგინა, რომ მხცოვან მოღვაწეს, ქართველ ერის სასიქადულო შვილს საქართველოს ნიადაგზე ვინმე ხელს შეახლებდა! იმედი გვქონდა, რომ ტყუილია ხმა, იმედს კიდევ ვოლიკის დაჭრის ამბავი გვიორკეცებდა. მაგრამ საშინელ სინამდვილეს ვინ გაექცევია, რომ ჩვენ მოგვეშორებინა თავიდან: თვალით მნახველმა დაგვარწმუნა, რომ საზარელი მკვლელობა ნამდვილად მოხდა.

გულმა არ დამიჯერა და ამხანაგთან ერთად მცხეთიდან საგურამოს გავემგზავრეთ ცხენებით. გავიარეთ მცხეთიდან ასე სამ ნახევარი ვერსტი და გზის პირად დავინახეთ სისხლში მოსვრილი მანშეტი (სამაჯე); ამ ადგილის პირდაპირ ნიშია და სწორედ აქ მომხდარა მკვლელობა. სხვა კვალი ამ საშინელ ბოროტებისა არა სჩანს. დიდი მოძრაობაა მეურმეებისა და მეეტლეებისა და ალბად ეს კვალიც იმიტომ წაშლილა.

საგურამოს რომ მივუახლოვდით, წინ შემოგვეყარა ეტლი: ტფილისში მოჰყა-

ვდათ თოფის კონდახებით ნაცემი და დაბეჟვილი მეუღლე ილია ჭავჭავაძისა: მხეცებს მოხუცი დედაკაციც კი არ დაუნდვიათ და პირის სახის ძვლები თოფის კონდახებით დაუმტვრევიათ. მივედით საგურამოში ილია ჭავჭავაძის სახლში და მოურავმა მიცვალებულების ოთახში შეგვიყვანა.

ჩვენი დროის ადამიანი ყველაფერს შეჩვეულია: სისხლსაც და დასახიჩრებულ გვამებსაც. მაგრამ მაინც ვერ გავუძელით საზარელ სურათს და თოფ-ნაკრავივით გარეთ გამოვვარდით.

ილია ჭავჭავაძის შუბლი ბერდანის ტყვიით *) არის ჩანგრეული, ის შუბლი, რომლის ნაფიქრსაც არა ერთისა და ორის თაობისათვის ახალი ფიქრები აღუძვრია, ბერდანის ტყვიით არის განგმირული ილია ჭავჭავაძის გული, რომლის ნაგრძნობსაც ქართველთა მრავალ თაობისათვის გული აუძგერებია და თვალთაგან ცრემლი უდვრევინებია. და ამის ჩამდენი საბედისწერო ტყვია ქართველის გამოსროლილია!

ათის ტყვიით არის განგმირული საბრალო ახალგაზდა ბიჭი, თარაშვილი, რომელიც ილიას ახლდა. გადარჩენილა მარტო მეეტლე, საგურამოელი ბიჭი თედო. ბოროტების თვალით მნახველი მარტო ეს მეეტლეა და ისიც ისეთ შეშინებულსა ჰგავს, რომ იმის ნალაპარაკევიდან მთელის შემთხვევის წარმოდგენა შეუძლებელია: ოთხი კაცი დაგვხვდა, თეთრ ჩოხებში გამოწყობილი და აფიცრის ეპოლეტებიანებიო, რუსულად ლაპარაკობდნენო, მოგვცვივდნენ და ეს საქმე დაგვმართესო; ცნობით ვერავინ ვიცანიო. ეს არის და ეს.

ჭავჭავაძის მეუღლეს არაფერი არ ახსოვს, გარდა იმისა, რომ ილიას დაუძახნია ქართულად—რას სჩადიხართო და რევოლვერიც ამოუღია. საბრალო ქალმა ჯერაც არ იცის, რომ ილია მოკლულია: გონს რომ მოსულა და მოუკითხავს ქმარი, უთქვამთ—ქალაქში დაბრუნდაო.

მკვლელობის შემდეგ არ გასულა თხუთმეტი წუთი, რომ ილიას მოურავი სამის სტრაჟნიკის თანხლებით შემთხვევით მისულა ბოროტმოქმედების ადგილზე—ილიაცა და მისი მხლებელიც უკვე უსულონი იყვნენ თურმე, ილიას მეუღლე კი მტვერში ეგდო და თავს აქეთ-იქით ახლიდა ქვებს. დაჭრილი ქალი გასისხლიანებულ ეტლში ჩაუსვამთ, მოკლულები კი შემთხვევით მიმავალ ურემზე დაუსვენებიათ და ისე წაუღიათ საგურამოში.

მოკლულები სულ გაძარცულნი იყვნენ: არა სჩანს ილიას პალტო, პიჯაკი, ჟილეტი, ოქროს საათი, ოქროს სათვალე და პატარა ბოლჩი, სადაც საბუთის ქაღალდებს ინახავდა ხოლმე, არც საფულე ქისაა. მხლებელისათვის კი ჩექმებიც გაუხდიათ; აღარ სჩანს აგრეთვე რევოლვერები, რომელიც ილიასა და მის მხლებელს ჰქონიათ თან.

საკვირველია სტრაჟნიკებისა და ადგილობრივ პოლიციის მოქმედება: როგორც გადმოგვცეს, სწორედ 15—20 წამის შემდეგ შეიტყვეს მკვლელობის ამბავი და დროზედ არავითარი ღონისძიება არ მიუღიათ; ურიადნიკმა სთქვა—поскакалъ туда, поскакалъ сюда-ო, იქვე კი სამის ვერსის მანძილზე ყაზახების პოსტია და პირველ ხანებში მეტი არაფერი გაუკეთებიათ და არც საკვირველია: ილია ჭავჭავაძე სტრაჟნიკი არა ყოფილა.

*) ბერდანის თოფის გილზი ნახეს.

სამგლოვიარო დეპეშა

ქუთაისი. არ ვიცით, რა სიტყვებით გამოვთქვათ ჩვენი აღშფოთება საუკეთესო ქართველის მოკვლის გამო,—იმ ქართველისა, რომელიც მთელი თავისი სიცოცხლე ემსახურა ჩვენს ქვეყანას. მოწიწებით მოვიყრით მის ცხედრის წინაშე მუხლებს და უზომო ზიზღს ვუცხადებთ იმ მტარვალთ, რომელთაც ჩვენი მგოსანი, ჩვენი დიდი მოამაგე არ დაინდეს.

ახალგაზრდათა წრის მონდობილობით
დონ-ვალიანი.

ახალი ამბავი

✦ **ილია ჭავჭავაძის მოკვლა.** საზარელი ამბავი ილია ჭავჭავაძის მოკვლის შესახებ ტფილისში საღამოს 6 საათზე მოვიდა; ჩვენმა რედაქციამ-კი დეპეშა მიიღო მეცხრე საათზე, როცა გაზეთი უკვე დაბეჭდილი იყო და პროვინციაში წასაღებად უკვე სადგურზე გაგზავნილი. ამიტომ თვით სტამბაში მოუსწარით ორი სტრიქონის ჩამატება. აღსანიშნავია, რომ ჩვენს თანამშრომელს, შემთხვევით იმ დღეს მცხეთაში მყოფს, რედაქციისათვის დეპეშა ნაშუადღევის 4 საათზე გამოუგზავნია, ჩვენ-კი საღამოს მეცხრე საათზე მივიღეთ! დაუჯერებელი ამბავი იმ საღამოსვე მსწრაფლ მოედო მთელ ტფილისის ქართველობას და თავზარი დასცა ყველას.

პირველი პანაშვიდი განსვენებულის პატივსაცემლად გადახდილ იქნება დღეს, ნაშუადღევის 2 საათზე, ქაშვეთის წმ. გიორგის ეკკლესიაში.

✦ **ეტაპით გაგზავნა.** ამ ბოლო დროს ხელ-ახლა მოუხშირეს ჩრდილოეთ გუბერნიაში ხალხის გაგზავნა. მარტო 28 მარიამობისთვეს ქუთაისის საპყრობილიდან 58 კაცი გაჰგზავნეს ვიატკის გუბერნიაში.

✦ **განთავისუფლება.** 30 აგვისტოს მეტეხის ც. ხიდან გაანთავისუფლეს: პროკოფი ჯუღელი, ვლადიმერ გაგუა (პოლიციის მხედველობის ქვეშ), იოსებ სანადირაძე, ივანე სვანიძე, მიხეილ დარჩიაშვილი და მიხეილ აბესაძე; საგუბერნიო საპყრობილიდან ნინო ჩემია.

✦ **პროგიმნაზიის შენობის კურთხევა.** გუშინ, 31 აგვისტოს, აკურთხეს ახალი შენობა ავლაბრის ვაჟთა პროგიმნაზიისა. კურთხევას დაესწრნენ სამოსწავლო ოლქის მზრუნველი რუდოლფი, ქალაქის თავი, გამგეობის წევრნი და სხვანი.

✦ **ურიადნიკის მოკვლა.** ახალციხის მაზრაში ლეპისის სოფლის საზოგადოებიდან ახალციხის მაზრის მცხოვრებლებმა ეუბ მამედ-ოღლიმ, აილა ბეგმა, ჩაჩანამ, ანუკა ეუბ-ოღლიმ და მუსა ოღლიმ მოიტაცეს თორმეტი წლის ქალი. 25 აგვისტოს, საღამოს 7 საათზე, მათ დაედევნა ხოპერის პოლკის რაზმი. სროლის დროს მოჰკლეს ამ პოლკის მეექვსე სოტნის ურიადნიკი პროკოპენკო.

✦ **უმაღლესი კურსები.** უმაღლეს კურსების სადგომში (პუშკინის ბიბლიოთეკა, ალექსანდრეს ბაღი) გამოცხადებულია დაწვრილებითი სია იმ ლექციებისა, რომელიც წაკითხულ იქნება ენკენისთვის განმავლობაში. საქართველოს ისტორიას წაიკითხავს კვირაში ერთხელ ე. ს. თაყაიშვილი; ქართულ ენას—საკომერციო სასწავლებლის მასწავლებელი ი. აბულაძე. ზამთრის განმავლობაში ჩამოვლენ პეტერბურგიდან პროფესორები: მარრი—ქართულ ენის შესახებ წასაკითხად, ი. ჯავახიშვილი—ქართველების ეკონომიურ და კულტურულ ცხოვრების ისტორიისა; მოსკოვიდან მოწვეულია ა. ხახანაშვილი—ქართულ მწერლობის ისტორიის წასაკითხად. ენკენისთვის განმავლობაში ბერლინის უნივერსიტეტის დოცენტი ბ-ნი მ. ხალათიანი წაიკითხავს რვა ლექციას წინა-აზიის და სომხეთის ძველ ისტორიის შესახებ. ამ ლექციების შემდეგ ენკენისთვეშივე ხალათიანი დაბრუნდება ბერლინში.

✦ **ტფ. გენ. გუბერნატორის განკარგულებანი.** იგზავნებიან ასტრახანის გუბერნიაში სამხედრო წესების მოხსნამდე ხ. ჩაჩანოვი, მ. ბარსეგოვი, ა. მარქარიანცი და პ. ბალდასაროვი, პერმის გუბერნიაში ორის წლით მექურისხეველი ალექსანდრე გარკეულოვი; ვიატკის გუბერნიაში სამხედრო წესების მოხსნამდე კულაშელი დიმიტრიაშვილი. ტფ. გუბერნიაში ცხოვრება აეკრძალა ს. მარკოზოვს. [illegible]ი თუმნით დააჯარიმეს სახლის პატრონი დარჩინიანცი.

✦ **ყალბად ფულის გატანა.** გუშინ, 31 აგვისტოს, დილის ასე 11 საათზე, ტფ. საკომერციო ბანკში მივიდა ვიღაც უცნობი კაცი, ტომით, როგორც შემდეგ გამოირკვა, ბერძენი და წარადგინა 8000 მანეთის ორდერები ამ ფულის მისაღებად. მეარტელემ ის იყო გადასთვალა ნახევარი მოთხოვნილ ფულისა და დანარჩენიც უნდოდა გადაეთვალა, შედგა და დაეჭვებულმა დაუწყო ფურცვლა ორდერებს. უცნობმა რომ შეატყო ეჭვი აიღესო, ფრთხილად გაიპარა დარბაზიდან და მოკუსლა, მაგრამ გამოუდგნენ და დაიჭირეს. უცნობმა ფულის მიღებაზე ხელი მოაწერა ივანოვის გვარი. როცა გამოკითხეს, სთქვა, ვიღაც უცნობი კაცი შემხვდა, გადმომცა ეს ორდერები და მითხრა, მე ივანოვი ვარ და ჩემს სახელზე ეს ფული გამოიტანე ბანკიდანაო. შეპყრობილი პოლიციაში წაიყვანეს.

✦ **ყარსის გზაზე მატარებლის გაცარცვის გამო.** პოლიციამ, როგორც თითონა ჰფიქრობს, მიაგნო იმათ კვალს, რომელთაც 11 აგვისტოს ყარსის შტოზე მატარებელში მეარტელეს 18,000 მ. წაართვეს. ნაძალადევში 30 აგვისტოს პოლიციამ ალყა შემოარტყა რკინის გზის კონდუქტორის გიორგი ჩიკვაიძის სახლს. გაჩხრეკის დროს იქ მცხოვრებ იოსებ გიორგობიანს უნახეს მაუზერის რევოლვერი და რამდენიმე პატრონი. დააპატიმრეს გიორგობიანი და ოჩურგეთის მცხოვრები ისიდორე თალაქვაძე. აღმოაჩინეს აგრეთვე 20 გირვანქა არა-ლეგალური ლიტერატურისა. ალექსი ცერაძეს, რომელსაც ჰბრალდება აგრეთვე ამ გაძარცვაში მონაწილეობის მიღება, გაჩხრეკის დროს არაფერი არ აღმოაჩნდა. ყველა ესენი პოლიციამ დააპატიმრა.

✦ 30 აგვისტოს, დილით მიმავალ ფაეტონზე დამოჯნისა და სადგურის ქუჩის შესართავთან ტფ. მოქალაქეს ნიკ. ბაზანასოვს თავს დაეცა ორი უცნობი კაცი. სამჯელ დაახალეს რევოლვერი და მძიმედ დასჭრეს. დაჭრილი სავადმყოფოში გაგზავნეს. უცნობნი მიიმალნენ.

✦ 30 აგვისტოს, საღამოს 8 საათზედ, შუა ბაზარში პოლიციამ დააპატიმრა ქუთაისის მოქალაქე იოსებ ბერუჩევი, რომელიც ამას წინად ტფ. გენერალ-გუბერნატორიდან გადაასახლეს, მაგრამ დაბრუნებულა.

✦ გვთხოვენ დავბეჭდოთ: „სოფ. ჩხარის პირველ დაწყებით საქალებო სასწავლებელს შემოსწირეს: ვ. ს. ყიფიანმა—ბავშვების სამეცადინო მაგიდა, ღირებული 5 მან.; თავ. დ. თარხნიშვილმა—ორი ისეთივე მაგიდა, ღირებული 10 მან.; ნ. ბ. ფანჩულიძემ, ა. გ. პატარიძემ, ი. სოფრომაძემ და ბოჭორიშვილმა თითო ასეთივე მაგიდა, ღირებული თითო 5 მან. მოსწავლე ქალთა მაგივრად და ჩვენის მხრივ მადლობას ვწირავთ დასახელებულ პირთ სასწავლებლის დახმარებისათვის. მასწავლებლები: ფ. ფანჩულიძისა და ვ. ლომინაძისა.

✦ ბათუმში ვიღაც უცნობს მსუბუქად დაუჭრია მელქისედეკ მახარაძე. დამჭრელი მიმალულა.

ხოლერა
(დეპეშები)

ნიჟნი-ნოვგოროდი. 30 აგვისტოს ხოლერით ხელ-ახლა ავად გახდა 10 კაცი, გარდაიცვალა 4. გუბერნიაში ავად გახდა 152, გარდაიცვალა 64.

ასტრახანი. 30 აგვისტოს ავად გახდა 50 კაცი, გარდაიცვალა 23. ფორშტატში ავად გახდა 8. მაზრებში ავად გახდა 21, გარდაიცვალა 10.

სიმბირსკი. სიზრანის რკინის გზის საავადმყოფოში დააწვინეს სამი ხოლერიანი. გარდაიცვალა ერთი ხოლერიანი ქალი.

განჯა. 30 აგვისტოს განჯაში რკინის გზის სადგურზე ორი კაცი გახდა ავად ხოლერით და ორივე გარდაიცვალა.

შანტაჟისტების თავგასულობა.

შანტაჟისტების თავგასულობას საზღვარი არა აქვს. აი, სხვათა შორის, რა ჩაუდენიათ გორში.

გუშინ გორში, ნაშუადღევის ორ საათზედ, საზოგადოების ნაძირალა რამდენიმე შანტაჟისტი „ბლანკით“ ხელში თავს დაეცა ყველასაგან კარგად ცნობილ მასწავლებელს და ახლად დაარსებულ გიმნაზიის დირექტორს მიხეილ ზაალიშვილს. წარუდგინეს ბლანკი და რევოლვერით ხელში დაემუქრნენ მოკვლას, თუ ფულს არ მისცემდა. ზაალიშვილმა უარი უთხრა და რომ შეატყო, შანტაჟისტი სროლას უპირებდა, შევარდა ოთახში და კარები მიიხურა. შანტაჟისტიც უკან გამოუდგა. უნდა შევარდნილიყო, მაგრამ იქ მყოფმა მებაღემ დაიჭირა და მოისურვა რევოლვერის წართმევა. ჭიდაობაში შანტაჟისტმა მოასწრო სროლა და დასჭრა მებაღე მხარში. ამბობენ, ჭრილობა სასიკვდილო არ არისო. რევოლვერის ხმაზე მოვარდნენ ხალხი და კაზაკები და შანტაჟისტი შეიპყრეს. იგი აღმოჩნდა მღვდელ ნასყიდაშვილის შვილი.

ზაალიშვილი გორში ცნობილია, როგორც საუკეთესო საზოგადო მოღვაწე, როგორც კარგი მასწავლებელი—და აი ამ საზოგადოების ამ საუკეთესო წევრის მოსპობა განიძრახეს ნაძირალებმა.

დღეს ჩვენ ცხოვრებაში ასეთ საზიზღარ მოვლენებს, სამწუხაროდ, დიდი ადგილი უჭირავს. ბატონი შანტაჟისტები ჰყვლეფავენ ხალხს რევოლიუციის სახელით და რეაქციის დახმარებით ასრულებენ თავიანთ „საგმირო საქმეებს“. მაგრამ ყველაზე სამწუხარო ის არის, რომ ასეთ საზიზღრობას ბოლო არ უჩანს და თითქმის ყველა საუკეთესო წევრი ჩვენის საზოგადოებისა შანტაჟისტების თავგასულობის მსხვერპლი ხდება.

საზოგადოება ხელ ფეხ შეკრულია და შანტაჟისტებიც ნავარდობენ! **ზ. მ—ნი.**

პრესა

გუშინდელ „ტფ. ლისტოკ“-ში დაბეჭდია წერილი ბ-ნ Speranta-სი. ავტორი, სხვათა შორის, ეხება იმ ფულს, რომელიც ორ ავადმყოფ არტისტის სასარგებლოდ იკრიბებოდა (არ იხსენიებს გვარებს, ალბად, გუნიასა და კარგარეთელის სასარგებლოდ) და ამბობს შემდეგს:

„პატარა თანხა-კი, შეწირული ერთ ამ ავადმყოფის (არტისტის) სასარგებლოდ და გადაცემული **ქართულ** (გახაზული ავტორის მიერ არის) ორგანოს რედაქციაში, რედაქტორის მიერ იხარჯება თავის შეხედულებისამებრ.“ რადგანაც ჩვენ ვიცით, ქართულ პრესაში ერთად-ერთი ორგანო, სადაც ფული იკრიბებოდა ავადმყოფ გუნიასა და კარგარეთელის სასარგებლოდ, იყო „ისარი“. ხსენებულ წერილის ავტორსაც და გაზეთის რედაქციასაც [illegible]ანებ, უნდა ესმოდეთ, რა მძიმე ბრალს სდებენ გაზეთს და ეჭვებს ავრცელებ[illegible] საზოგადოებაში, ამიტომ მოვალენი [illegible]იან, პირდაპირ განაცხადონ, მათის [illegible]ბებით, რომელმა რედაქციამ შეჭამა ავადმყოფ არტისტის ფული, რომ ღირსეული პასუხი გავცეთ იმ შემთხვევაში, თუ ჩვენ ვყევართ მხედველობაში.

პროვინციის ცხოვრება

სოხუმი. ქუდბედიანები ვართო, სწორედ სოხუმის ციხის ტუსაღებს შეუძლიანთ სთქვან. მთელი ზაფხული ისე გავიდა, მშიარული სენი არაფერი გაჩენილა, თორემ მთელ საპყრობილეს მუსრი გაევლებოდა, პირდაპირ განგებამ იპატივა უპატრონოდ დარჩენილი ტუსაღები!.. საკვირველი მხოლოდ ის არის, რომ მოსალოდნელ ხოლერის შიში ჯერ-ჯერობით ჩვენს ქალაქში ძილს არავის უფრთხობს. საპატიმრო თითქო ქალაქში არც-კი არსებობდეს და ქალაქთან კავშირი არც კი ჰქონდესო. ყურადღებას არავინ აქცევს, რომ საპყრობილეში ცხოვრების პირობები ცოტაოდნად მაინც შეიცვალოს. წარმოიდგინეთ, 80 კაცის ალაგას 300 კაცია საპატიმროში თავმოყრილი! ღამე ოთახში მყოფთა ერთი მესამედი იატაკზე წევს და სძინავს, ორი მესამედი კედლებზეა აყუდებული და თავის რიგს ელოდებიან, რომ დაიძინოს. ჰაერისას ხომ ნურას ბრძანებთ! მღვიმე-მაღაროში არ იქნება ჰაერი ასე გადენთილი ნახშირმჟავით! ტუსაღებს მთელი დღე რეტი ესხმით და გული უწუხდებათ, შველა მხრით ოთახებში, უკაცრავად პასუხია, ფეხის ადგილების სუნი შემოდის... უჰაერობას და უადგილობას დასძინეთ უსაჭმელობა. სამას კაცისათვის 25 გირვანქა ხორცი მოაქვთ, საცინელი და სატირელი ის არის, რომ რაც უნდა მოემატოს ტუსაღთა რიცხვს, 25 გირვანქა ხორცს არაფერი ემატება. ასეა დაწესებული, ეტყვიან. მერე, რასაც ჰყიდულობენ, ის მაინც ჰგავდეს ხორცს! კიდეც ტუსაღთა გულშემატკივარ უპსაბს, ჯვარად ბახტაძეს, იჯარით აუღია ხორცი ძლევა—გირვანქა ორ შაურად იმ დროს, როცა ქალაქში გირვანქა ხორცი 14 კაპეიკად იყიდება. აქაო და ხათრს გუწევ სატუსაღოს და ხორცს იაფად ვაძლევო, ტუსაღებსაც მოვაძლევდა ხდის იმასაც ხათრი გაუწიოს და უდრტვინველად მიიღონ მისგან, რასაც გამოუგზავნის. ხოლო ესაა ჰგზავნის აუცილებლად ხარის ან ძროხის თავს და იმასაც მაშინ, როდესაც ვერავის მიასაღებს და გადასაგდები გაუხდება. ჯერ ერთი 25 გირვანქა ხორცში 10 გირვანქა ძვალია, მეორე—ხორციც გახრწნილია. ტუსაღი უმეტეს შემთხვევაში წვალ-წვალა წვენში ხორცის ჩასახსაც ვერა ნახავს ხოლმე. ამასთან, გამოუცხობელ პურის ჭამა თითქო სჯულდებული იყოს ტუსაღთათვისაო.

ამ რიგად სიბინძურეს, უადგილობას და უჰაერობას ზედ ერთვის უსაჭმლობა. ადვილი წარმოსადგენია, ასეთ პირობებში ჩაწყვდეული ტუსაღნი, რა რიგ ხელის შემწყობ ნიადაგს წარმოადგენენ ყოველ გვარ გადამდებ სენის გასავრცელებლად.

პოლიტიკურმა ტუსაღებმა თხოვნა მისცეს სატუსაღოს სამზრუნველო კომიტეტის თავმჯდომარეს თავ. დ. ჯანდიერს, რაიმე გვიშველე იქნება, ახალი ბინა დაიქირავეთ და ერთი ნაწილი ტუსაღთა აქაურობას მოგვაშორონო. თ. ჯანდიერმაც გუბერნატორს შეატყობინა ტუსაღთა აუტანელი ყოფა და ნება სთხოვა სამოც კაცისთვის სამყოფი ბინის დაქირავებისა .. ველოდით როდის რა მოწყალებას მოიღებენ.

სატუსაღოში პოლიტიკურ ტუსაღთა რიცხვი 30-ს უდრის. როგორც იცით შველა

მღვდელი გიორგი, დოქტორი ნიკოლოზ გიორგის ძე მრევლიშვილები, დარია გიორგის ასული ხრამელაშვილისა, მარიამ ალექსის ასული მრევლიშვილისა, ანნა ეფრემის ასული ცისკარაშვილისა, ნატალია ეფრემის ასული ქვლივიძისა, გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ გარდაცვალებას ქ. თელავში 31-ს აგვისტოს, პირველი დაუვიწყარ მეუღლისა, მეორე და მესამე ძვირფასის—დედისა, მეოთხე—დედამთილისას, უკანასკნელი—უსაყვარლეს დისას

ოლღა ეფრემის ასულის მრევლიშვილისა.

პანაშვიდი ყოველ დღე. დაკრძალვა ქ. თელავში 2 სექტემბერს. (1—1)

ც ნ ო ბ ი ლ ი

ქალთა სამკერვალო
„SALON MODES“

სოლოლაკში, სერგეევის ქუჩაზე № 1—9 **განაგრძობს თავის მოქმედებას. ღებულობს შესაკერად ყოველ-ნაირ ქალისტანისამოსს,** იყვანს მოწაფეებს და ასწავლის ჭ რ ა-კ ე რ ვ ა ს და ქ ა რ გ ვ ა ს.

სამკერვალო შესდგება იმავე ოსტატებისაგან.

გამგედ სამკერვალოსა არიან: უფროსი ოსტატი ქალ. ეკატერინე ვაშალომიძის ასული და ქალბ. რაისო თოხაძისა. (25—6.—4)

სავაჭრო სახლის ს. გ. კირაკოზოვის,

ბ. გ. ოგანოვის და ამხ.

ქუთაისი, გიმნაზიის ქ. თავ. თუმანოვის სახლებში, ბულვარის პირდაპირ.

ვაუწყებთ ქუთაისის პატივცემულ საზოგადოებას, რომ 3 ენკენისთვიდან 1907 წ. გაიხსნება **წვრილად გაჭრობა** ყოველნაირ მანუფაქტურულ რუსეთის და საზღვარ-გარეთის საქონლისა, მაგალითად: აბრეშუმეულობის, შალეულობის, ხავერდის, მაუდის, ტილოების და ბამბეულის საქონლისა.

ფასები უვაჭროდ. (3—კვ.—2)

წმ. ნინოს სახელობის ქალთა საქველმოქმედო საზოგადოების

ს ა ბ ჭ ო

აცხადებს, რომ ამ წლის 3 სექტემბრიდან ტფ. წმ. ნინოს ქალთა სასწავლებლის მე-V კლასთან იხსნება პარალელური განყოფილება, ამიტომ იმ მშობლებმა და მზრუნველებმა, რომელთაც თხოვნები შეიტანეს ბავშვების მე-V კლასში მიღების შესახებ, კეთილ ინებონ და ეხლავე წარუდგინონ სასწავლებლის კანცელარიას თხოვნები საჭირო დოკუმენტებით.

ამასთან საბჭო აცხადებს, რომ დარჩენილი გადასახადი, რომელიც ზოგიერთ მოწაფეებზე ითვლება, უნდა შეტანილ იქნას ამა წლის 31 აგვისტომდე. ვინც ამ დროსთვის ფულს არ შეიტანს, სასწავლებელში არ იქნება მიღებული. (3—6.—2)

2 სექტემბერს, დილის 10 საათზედ, ტფილისის სათავად-აზნაურო ბანკის სადგომში დანიშნულია ქართულ **დრამატიულ საზოგადოების წევრთა კრების გაგრძელება**—გამგეობის ერთის წევრისა და სარევიზიო კომისიის წევრთა ამოსარჩევად. (3—2)

საქმის გარჩევა მომავალ ენკენისთვეშია დანიშნული. დამცველებად მოდიან, ტფილელ ვექილთა გარდა, პეტერბურგიდან დ. ანდრონიკაშვილი და სიდ. ერისთავი. ამ დღეებში ჩამოვიდა ნაფიცი ვექილი გ. გვაზავა, რომელიც, სხვათა შორის თ. სხოკიას და მის ამხანაგების დამცველად გამოდის და დაცვისთვის საჭირო მასალები შეკრიბა.

პეტერბურგიდან სანუგეშო ამბავი მოგვივიდა: სოხუმის რკინის გზის გაყვანის საქმე სასურველად მთავრდებაო. ქალაქის თავს ნ. თავდგირიძეს, რომელიც ამის გამო პეტერბურგში იმყოფება, ამ დღეებში ჩამოვქლით სოხუმში.

—

ფრონის-ხეობა. 27 აგვისტოს შუადღისას მოვიდა თქეში და თან მოჰყვა კაკლის ოდენა სეტყვა. დიდი ნაგზევი მისცა სოფ. აბისს. მოვარდა ორივე ხევი ტკოფურა და წადულა, წალეკა ნახევარზედ მეტი აბისი; მცხოვრებლებს წყალი შეუვარდათ, სახლში რაც რამ ჰქონდათ სანოვაგე—ფქვილი, ღვინო, ზოგს ხორბალი ყვავრგისი გახადა; თითონ მცხოვრებლებმა მოასწრეს და მეზობლებისას გადავიდნენ, ღამე იქ გაათიეს. მთლად ბაღები, ვენახები, დიდრონი ხეები, ხეხილები დაჰგლიჯა ძირიან-ფესვიანად ნიაღვარმა და მოსწმინდა მიწის პირად. სოფელს კარმიდამოს და კალოს ღობეები, ხე-ტყე და შეშა მოსტაცა.

აგრეთვე დაისეტყვა საციხური, წადული, აბანო, ატოცი, ბარეჯა, თამარაშენი, ქვათეთრი, ნამეტურ საციხურმა იზარალა.

28 აგვისტოს გზად გავიარე აბისზედ და საზარელი სურათი ვნახე წინა დღის ნავწევისაგან; აბისის ორ დობეში ხალხს შევხვდი, გზიდებოდნენ ნიაღვრისაგან წართმეულს ხაბაკ-ხუბაკს, ბადეულობას, ფურძენს, სიმინდს. აქავე მომრიგებელ შუამავლის ნაფარი, წითელ-რაზმში ნამყოფი, ძალას ატანდა დაზარალებულებს—გზა ქნდავე გაეწმინდათ, და თან გინებით, დანძლვით იმუქრებოდა: გზა გაწმინდეთ, თქვე ასეთ-ისეთებო! სოფელი უარს იდგა, რომ დაგვხოცოთ ეხლავე, გზას ვერ გავსწმენდავთ, ვიდრე ჩვენ ცოლ-შვილს არ დავაბინავებთო. შემომხედლეს, შვიმველეთ რამე, ერთი დღე დაგვაცადონ, ჩვენი ცოლ-შვილი დავაბინაოთ და შემდეგ გზას შევუდგებითო. მამასახლისი ვნახე და ვთხოვე ხვალამდის ედროვებიათ გზის გაწმენდა. პასუხად მივიღე, ნაბძანები მომრიგებელ-შუამავლისაგან, არ შემიძლიან, არ ავასრულოთ; ჯერ გზა უნდა გააკეთონ და შემდეგ თავის საქმეს შეუდგნენო. რას გავაწყობდი ქნდანდელ თვითნება სოფლის ადმინისტრაციასთან.

იყო დრო, როდესაც წითელი რაზმელები ბრძანებლობდნენ სოფლად და ზოგი მათგანიც ქაბადობონენ. დრო იცვალა, იგივე წითელ-რაზმელებთაგანი სტრაჟნიკებად, ჩაფრებათ ადმინისტრაციას ემსახურებიან და სოფლად ისევე ბრძანებლობენ მოურიდებლად და ურცხვად. Leqatuq.

რუსეთი

✦ **„კადეტების“ კანდიდატები.** პეტერბურგის კომიტეტმა უკვე დაასახელა დეპუტატების კანდიდატები პეტერბურგიდან. მეორე კურიაში დაასახელეს მილიუკოვი, კუტლერი, გესენი, როდიჩევი, კოლიუბიაკინი და გრიმი. ჯერ გადაწყვეტილი არ არის, პირველ კურიაშიაც პარტიულ კანდიდატებს წამოაყენებენ თუ ოპოზიციონურ უპარტიო მოღვაწეებს დაასახელებს. ჯერ-ჯერობით კადეტებმა დაასახელეს სრებდოლსკი, სპესივცევი, უშაკოვი და თურქესტანის ნაგენერალ-გუბერნატორალი გენ. სუბოტიჩი.

✦ **სკოლის ბოიკოტი.** პოლონეთიიდან ოფიციალურად იუწყებიან, რომ მთელი მოსწავლე თაობა პოლონეთისა კერძო სასწავლებლებს მიაწყდა და სახაზინო სკოლებს კი ისევე ერიდება, როგორც შარშან ერიდებოდა. ცხადია, რომ მთავრობას არ გაუმართლდა მოლოდინი, ვითომ პოლონეთის ახალგაზრდობა და საზოგადოება დღეს თუ ხვალ ბოიკოტს თავს დაანებებსო.

✦ **შინაგან საქმეთა მინისტრი.** პეტერბურგის უმაღლეს წრეებში დაბეჯითებით ამბობენ, მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე სტოლიპინი შინაგან საქმეთა მინისტრობას თავს ანებებსო. წინად სწერდნენ, რომ იუსტიციის მინისტრიც თავს ანებებს სამსახურსა და მის ადგილზე ნიშნავენ მაკაროვსო. დღეს კი იუწყებიან, რომ მაკაროვს შინაგან საქმეთა მინისტრობას აძლევენო.

✦ **ოდესის ახალი გრადონაჩალნიკი.** ადესის გრადონაჩალნიკად გრიგორიევის მაგივრად დანიშნეს ჟანდარმის გენერალი ნოვიცკი, რომელიც საჩქაროდ გაგზავნეს ადესაში და თან დაავალეს, საქმე გამოიკვლიეთ და შეგვატყობინეთ, შეიძლება თუ არა ადესაში სამხედრო წესების მოხსნაო. ბიუროკრატებს ხდომებიათ ადესის გენერალ გუბერნატორის კაულბარსის მოშორება და სხვა მიზეზი რომ ველარ უპოვნიათ, სამხედრო წესებს ხსნიან. ზოგი ქირი მარგებელიაო.

✦ **ახალი გუბერნია.** შინაგან საქმეთა სამინისტრომ დაასრულა კანონ-პროექტი ახალ გუბერნიის დაარსებისა. პოლონეთს უნდა ჩამოსცილდეს 6 მაზრა, სადაც რუსები მოსახლეობენ, და დაარსდეს ხოლმის გუბერნია. ამ მაზრის რუსები უკანასკნელ დროში პოლონელებმა გააკათოლიკეს და გააპოლონელეს. ექვსსავე მაზრაში 780.000 მცხოვრები ირიცხება.

წერილი რედაქციის მიმართ

გთხოვთ ეს წერილი დაბეჭდოთ თქვენს პატივცემულ გაზეთში.

ამიერ-კავკასიის რკინის გზის სახელოსნოს პირველი რაიონის მუშებმა დაადგინეს, დახმარებოდნენ ადელხანოვის მუშებს, ლოკაუტის მსხვერპლებს. ფული მოგროვილ იქმნა, და კიდევაც აირჩიეს კომისია, რომელმაც უნდა გადასცეს დანიშნულებისამებრ. კომისია აცხადებს ადელხანოვის მუშების საყურადღებოდ: რადგან ისინი სხვა და სხვა ადგილას სცხოვრობენ, აირჩიონ თვითონ გამწესრიგებელი კომისია, რომელსაც გადაეცემა ეს ფული. ამ კომისიამ უნდა გაანაწილოს ფული იმ მუშებს შორის, რომელნიც უფრო ხელმოკლენი არიან და დახმარებას საჭიროებენ. **კომისიის წევრები.**

დეპეშა

(პეტერბურგის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

რ უ ს ე თ შ ი.

30 აგვისტო

ახტარსკი. ზემლიანნი ხუტორში ღამე დაეცნენ საარყე დუქანს. არყის გამყიდავმა ფული მისცა. მძარცველებმა დუქანს ცეცხლი წაუკიდეს.

ხერსონი. ტირასპოლის მაზრის ბერნაცლოვსკის კლებებმა აიკლეს ლიუიჩის ეკონომია, მოიჯარადრეს სცემეს, წიგნები და თამასუქები ხელი ჩაიგდეს. მაზრის უფროსს და სტრაჟნიკებს მოელიან.

ბიისკი. მდინარე კატუნის გასწვრივ აღმოაჩინეს აზბესტის დიდი მადანი.

ტომსკი. სად. სუნჯენკაში მიხელსონის სახლში მოჰკლეს მიხელსონის სამადნე მადაროების გამგე ტაურშინსკი, მისი ცოლი, 16 წლის ქალი და 14 წლის ვაჟი.

31 აგვისტო.

რეველი. ჯავშნოსანი „ალექსანდრე მეორე“ წავიდა ფინლიანდიის შხერებისაკენ. იქითვე საჩქაროდ გზას გაუდგა მშველელი გემი „მეტეორი“, ნავთსადგურის გემი „მოგუჩი“ და მოდარაჯე გემი „ზერკუტი“.

კრონშტადტი. „შტანდარტის“ საშველად გაჰგზავნეს სხვა და სხვა საჭირო ნივთები.

კრონშტადტი. საზღვაო მინისტრი იახტა „ნევა“-თი განგეში გაემგზავრა.

ჰელსინგფორსი. განგეში მიღებულ ცნობით, იახტა „შტანდარტი“, რომელზედაც ხელმწიფე-დედოფალი იხსდნენ, ბოცმანის თანხლებით მიდიოდა და გზაზე გრანგრუნდთან დაეჯახა 18 ფუტიან ბანკას, (წაწვლოკინა კლდე ზღვის ქვეშ), რომელიც საზღვაო რუქაში არ არის ნაჩვენები. ბანკის იქით-აქეთ ზღვა 30 ფუტის სიღრმეა. იახტა ორ ალაგას გაიხვრიტა. ჩაუშვეს წყლის ქვეშ მოსიარულენი. გემის „ფრეია“-ს შემწეობით მთელ ღამეს იახტიდან წყალს ასხამდნენ. დარი კარგი იდგა. ჰქროდა ნელი ქარი. იმ ალაგას რეველიდან მოვიდა გემი „მეტეორი“, «მოგუჩი“ და „კარინი“. ხელმწიფე-დედოფალი გემ „აზია“-ზე გადავიდნენ. გემის დაჯახება, სხვათა შორის, აიხსნება იმით, რომ განგესკენ შხერის ფარვატერები ნაკლებად არის გამოკვლეული და დიდი გემებისათვის, როგორიც „შტანდარტია“, (21 ფუტი სიღრმეზე ზის წყალში) ძლიერ საშიში. იახტის წაყვანას დიდი შრომა დასჭირდება.

რიგა. განგეში საშველად გაემგზავრა გემი «სსოლიტი» და „დიუნა“.

მგბიერინოდარი. 29 აგვისტოს საღამოთი სასიკვდილოდ დასჭრეს ბოქაულის თანაშემწე მონიკი. მონიკმაც ესროლა და ბოროტ-მოქმედი მოჰკლა.

არხანგელსკი. ქალაქის განაპირას მმომედ დასჭრეს უენის ზედამხედველი

ოდესსა. ამ ბოლო დროს შესწყდა ქუჩებში ცემა-ტყეპა. მეჩანის ქუჩაზე მმიმედ დასჭრეს „სისკნოი“ განყოფილების აგენტი. ტყვია მოხვდა კეფაში და გავიდა პირში. თვალიც ცოტათი დაუშავა.

ტომსკი. ტომსკიდან 25 ვერსის მანძილზე კაზაკები დაეწივნენ მატარებლის გამცარცველებს. სროლის დროს მოჰკლეს მეთაური, რომელსაც უპოვნეს ტყავის ბარკი 34,500 მანეთით და ერთი ბრაუნინგი. დანარჩენებს მდევარი დაედევნა.

პეტერბურგი. მინისტრთა საბჭომ შესამძლებლად სცნო განაზღვიელოს ვაჭრობის მინისტრის წინადადება, დაიხუროს პეტერბურგის საპოლიტეხნიკო ინსტიტუტის სტუდენტთა საერთო საცხოვრებელი და სადგომი ინსტიტუტის სასწავლო საქმეს მოახმარონ.

უ ც ხ ო ე თ ი.

30 აგვისტო.

კაზაბლანკი. გენერალმა დიუიდმა ნისლიანის დღითა და კარგის ადგილ-მდებარეობით ისარგებლა და მტერი უკუ აქცია. გაქცეულ მტერს ზარბაზნები დაახალეს; კრეისერ „გლუარი»-დანაც ესროდნენ. ფრანგებს მოუკლეს ერთი და დაუჭრეს 10.

ჰონკონგი. იუნჩოუდან მიღებულ ცნობით, საიმპერატორო ჯარს მეამბოხეებთან შეტაკება მოუხდა. მეამბოხენი უკუ აქციეს. მათ მოუჰკლეს ასი კაცი, ტყვეთ შეიპყრეს 20. მისიონერთა დასაცველად ჩინეთის მთავრობამ შესაფერი ზომები მიიღო.

რედაქტორ-გამომცემელი **ე. ავალიშვილი.**

განცხადებანი

განცხადება

ტფილისის სათავად აზნაურო საადგილმამულო ბანკის გამგეობისა

ხსენებულ ბანკის გამგეობა ამით აცხადებს, რომ ბანკის წესდების მე-14 §-ის ძალით, 1907 წლის 20 სექტემბერს ბანკის სადგომში, ტფილისს (ფრეილინის ქუჩა, ქართველ თავად-აზნაურთა სახლი) საჯაროდ გაიყიდება ქვემოდ აღნიშნულ პირთა ის უძრავი მამულები, რომელიც ამ ბანკშია დაგირავებული, რადგან პატრონთ არ შემოუტანიათ ბანკის წესდების 12, 17, 27, 28 და 36 §§-ით დაწესებული გადასახადები 1907 წლის 1-ლ იანვრიდან 1907 წლის პირველ ივლისამდე.

თუ აღნიშნულ დღეებში ვაჭრობა არ მოხდა, მეორე და უკანასკნელი ვაჭრობა ბანკის წესდების მე-20 §-ის ძალით, მოხდება იმავე გამგეობაში 1907 წ. 4 ოქტომბერს.

ვაჭრობა, ბანკის წესდების მე-17 §-ის ძალით, დაიწყება ძირითად ვალის იმ დარჩენილ ჯამებიდან, რომელიც ქვემოდ არის აღნიშნული ქვემოდ აღნიშნულ ბანკის გადასახადის ნედოიმკებისა და აგრეთვე სახელმწიფო, საერობო და საქალაქო გადასახადების და მათ ნედოიმკების დამატებით.

ვაჭრობაში მონაწილეობის მიღებისათვის, ვისაც სურს შეისყიდოს იმ მამულები, რომელზედაც გრძელ ვადიანი სესხია გაცემული, აგრეთვე ის მამულები, რომელზედაც თუმცა მოკლე-ვადიანი სესხია გაცემული, მაგრამ ვალის გადახდის ვადა არ შესრულებულა, მოვალეა წარმოადგინოს ნაღდ ფულად ბე; ბე იმდენი უნდა იქნეს, რამდენიც ბანკის გადასახადების ნედოიმკა, აგრეთვე რამდენიც სახელმწიფო, საერობო და საქალაქო გადასახადების ნედოიმკები იქნება ვაჭრობის დღემდე გასასყიდ მამულზე. ხოლო ვისაც იმ მამულების შესყიდვა ჰსურს, რომლებზედაც მოკლე-ვადიანი სესხია გაცემული და რომლების თავნი ვალის გადახდის ვადა უკვე დადგა, მოვალეა წარმოადგინოს ბედ გარდა ზემოდ აღნიშნულისა კიდევ 10% თავდაპირველის თავნის ვალისა.

დამტკიცების ხარჯი და ის ზედ მეტი ფული, რომელიც ვაჭრობაზე შეაძლიეს ბანკს, მყიდველმა უნდა წარმოადგინოს 14 დღის განმავლობაში ვაჭრობის შემდეგ.

თავნი ვალი იმ მამულებზე, რომლებშიაც გრძელ-ვადიანი სესხია გაცემული, აგრეთვე იმ მამულებზე, რომელშიაც გაცემულია მოკლე-ვადიანი სესხი და ვადაც არ გასულია, მყიდველს შეუძლია თავის თავზე გადაიტანოს წინანდელ პატრონის ყველა ვალდებულებებით; ხოლო იმ მამულებზე, რომელზედაც მოკლე ვადიანი სესხია გაცემული და ვადა უკვე გაუთავდა, დარჩენილი თავნი ვალი სრულიად უნდა იქნეს გადახდილი ნაღდ ფულად 14 დღის განმავლობაში ვაჭრობის შემდეგ.

ბანკის წესდების მე-15 §-ის ძალით, პატრონს შეუძლია შემოიტანოს ნედოიმკები ვაჭრობის დღემდე და ამ რიგად გაანთავისუფლოს მამული გაყიდვისაგან.

ვისაც ჰსურს მონაწილეობა მიიღოს ვაჭრობაში, შეუძლია გაიცნოს ყველა საქმეები გასაყიდ მამულების შესახებ ბანკის კანცელარიაში ყოველ დღე კვირაუქმეების გარდა.

ამასთანავე ბანკი წინდაწინვე უცხადებს მამულების მყიდველთ, რომ ბანკი პასუხს არ აგებს, თუ დაგირავებულ გასასყიდ მამულების აღწერა არ ეთანხმება მამულების დღევანდელ მდგომარეობას.

ქალაქის მამულები,

რომლის გირაოზედაც გაცემულია გრძელ ვადიანი სესხი

ტფილისის გუბერნია

ქ. ტფილისის მამულები

აბრამოვი მოსე საველის ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 120 ოთხკ. საჟ.; მე-10 ნაწილში, დიდუბეში, შერემეტიევის და სუხუმის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 10897 მან. 58 კ., ნედოიმკა 279 მან. 36 კ., სულ 11176 მან. 94 კაპ.

არღუთინსკი-დოლგორუკი გრიგორი ასლანის ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 202,8 ოხთკ. საჟ.; მე-3 ნაწილში, მე 2-რე ვოდოვოზნის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 35326 მან. 54 კაპ., ნედოიმკა 3442 მან. 22 კაპ., სულ 38768 მან. 76 კაპ.

ბარათაშვილისა ვარვარა, ბარათაშვილი ვასილ, იგივე ვახტანგი და ივანე გრიგორის ასული და ძენი: შენობანი და მიწა, ზომით 200 ოთხკ. საჟ., მე-9 ნაწილში, რეუტოვის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 23233 მან. 49 კაპ., ნედოიმკა 1089 მან. 53 კაპ., სულ 24323 მან. 2 კაპ.

გოცირიძე ივანე დავითის ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 108 ოთხკ. საჟ., პირველ ნაწილში, ხერხეულიძისა და გუნიბის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 11547 მან. 16 კაპ., ნედოიმკა 600 მან. 06 კაპ., სულ 12147 მან. 22 კაპ.

დავიდოვი დავით ივანეს ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 85 ოთხკ. საჟ.; პირველ ნაწილში, ხერხეულიძის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 9049 მან. 90 კაპ., ნედოიმკა 267 მან. 51 კაპ., სულ 9317 მან., 41 კაპ.

ჯავრთვისა მიტრადორა იოსების ასული: შენობანი და მიწა, ზომით დაახლოვებით 160 ოთხ. საჟ., პირველ ნაწილში, გუნიბის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 5278 მან. 50 კაპ., ნედოიმკა 589 მან. 82 კაპ., სულ 5868 მან. 32 კაპ.

ჯავრთვი სოლომონ ესტატეს ძე: შენობანი და მიწა, ზომით $96^1/_2$ ოთხ. საჟ., მე 2 ნაწილში, დავიდოვისა და ვრაჟსკის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 9887 მან. 12 კაპ., ნედოიმკა 1386 მან. 58 კაპ., სულ 11273 მან. 70 კაპ.

იორდანოვი ივანე გიორგის ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 72,35 ოთხ. საჟ., მე-9 ნაწილში, არსენალის აღმართზე.

თავნი ვალი 2594 მან. 11 კაპ., ნედოიმკა 93 მან. 20 კაპ., სულ 2687 მ. 31 კაპ.

ისაკაძე თედორე კაციას ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 43 ოთხ. საჟ., პირველ ნაწილში, ოლგისა და პროექტიროვანი ქუჩაზე.

თავნი ვალი 8214 მან. 60 კაპ., ნედოიმკა 750 მან. 61 კაპ., სულ 8965 მან. 21 კაპ.

კირაკოზოვეებისა ელისაბედ ეფრემის ასული, სირანუშა, ჰაიკანუშა და მიხეილ დავითის ძე და ასულნი; შენობანი და მიწა, ზომით 141,75 ოთხკ. საჟ. მე-2 ნაწილში კრუზენშტერნის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 69231 მ. 37 კ. ნედოიმკა 5434 მ. 26 კ. სულ 74665 მ. 63 კ.

კალოკოვები გიორგი და მიხეილ ანტონის ძენი; შენობანი და მიწა, ზომით 65 ოთხკ. საჟ., მე-5 ნაწილში, ბაგრატიონისა და ოზურგეტვენნის ქუჩის კუთხეში.

თავნი ვალი 13884 მ. 89 კაპ. ნედოიმკა 487 მ. 7 კ., სულ 14371 მან. 96 კაპ.

კუსიკოვი ნიკოლოზ სერგის ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 10,117 ოთხკ. საჟ., მე 4 ნაწილში ერმოლოვის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 34406 მ. 58 კ. ნედოიმკა 1539 მ. 60 კ. სულ 35946 მ. 18 კ.

ლორის-მელიქოვისა ეკატერინა [illegible]სას ასული: შენობანი და მიწა, ზომით 100 ოთხკ. საჟ., მე-10 ნაწილში, [illegible] საბედის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 10455 მ. 06 კ. ნედოიმკა 519 მ. 80 კ. სულ 10974 მ. 86 კ.

მანუჩაროვი მიხეილ ზაქარიას ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 94 ოთხ. საჟ. მე 7 ნაწილში ფერისცვალების (პრეობრაჟენსკის) და შამქორის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 4673 მ. 85 კ. ნედოიმ. 166 მ. სულ 4839 მ. 85 კ.

მარტიროზოვი მიხეილ ივანეს ძე: შენობანი და მიწა, ზომით დაახლოვებით 50 ოთხკ. საჟ. მე-2 ნაწილში ველზინის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 5737 მ. 92 კ. ნედოიმ. 270 მ. 56 კ. სულ 6008 მ. 48 კ.

მაჭავარიანისა ანნა ვასილის ასული: შენობანი და მიწა, ზომით 205 ოთხკ. საჟ. მე-10 ნაწილში გროზნოს და უსახელო ქუჩაზე.

თავნი ვალი 15188 მ. 83 კ. ნედოიმკა 838 მ. 60 კ. სულ 16027 მან. 43 კ.

მაჩკალოვი ალექსანდრე ოსიფის ძე: შენობანი და მიწა, ზომით $11^1/_2$ ოთხკ. საჟ. მე-5 ნაწილში, შუა ბაზარში.

თავნი ვალი 4466 მან. 7 კ. ნედოიმ. 181 მ. 70 კ. სულ 4647 მ. 77 კ.

მაჩკალოვი ალექსანდრე ოსიფის ძე: შენობანი და მიწა, ზომით დაახლოვებით $94^4/_9$ ოთხკ. საჟ. მე-5 ნაწილში არქივის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 5833 მან. 56 კ. ნედოიმკა 193 მან. 21 კ. სული 6026 მ. 77 კ.

მდივანისა თამარ გრიგორის ასული: შენობანი და მიწა, ზომით დაახლოვებით 77 ოთხკ. საჟ. მე-5 ნაწილში ანჩისხატის და ბაგრატიონის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 7922 მ. 44 კ. ნედოიმ. 650 მ. 21 კ. სულ 8572 მ. 65 კ.

მიქაძე გლახა სვიმონის ძე: შენობანი და მიწა, ზომით $138^1/_2$ ოთხკ. საჟ. მე-10 ნაწილში, ავჭალის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 12701 მ. 65 კ. ნედოიმ. 316 მ. 16 კ. სულ 13017 მ. 81 კ.

მიქაძე გლახა სვიმონის ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 100 ოთხკ. საჟ. მე 8 ნაწილში, ამათ-ენის ვიწრო ქუჩის კუთხეში.

თავ. ვალი 5545 მ. 79 კ. ნედოიმკა 140 მ. სულ 5685 მ. 79 კ.

მირთაძე სოლომონ ივანეს ძე: შენობანი და მიწა, ზომით დაახლოვებით 117,2 ოთხკ. საჟ., მე 9 ნაწილში, ნორიის და უსახელო ქუჩაზე.

თავ. ვალი 5737 მ. 92 კ. ნედოიმკა 134 მ. 80 კ. სულ 5872 მ. 72 კ.

ოვანესიანცისა ანნა ჰაირაპეტოვნა: შენობანი და მიწა, ზომით $62^1/_2$ ოთხკ. საჟ. მე 5 ნაწილში, დიდი კრივოი ქუჩაზე და გლუხოი ვიწრო ქუჩაზე.

თავნი ვალი 8978 მ. 78 კ. ნედოიმკა 340 მ. 03 კ. სულ 9318 მ. 81 კ.

ოგანჯანოვი მიხეილ პეტრეს ძე, შენობანი და მიწა, ზომით 172,2 ოთხკ. საჟ. მე 9 ნაწილში რეუტოვის ქუჩაზე.

თავ. ვალი 23233 მ. 47 კ. ნედოიმ. 1121 მ. 10 კ. სულ 24354 მ. 57 კ.

პაპისოვი გრიგორი მოსეს ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 111,4 ოთხკ. საჟ. მე 2 ნაწილში, გიმნაზიის, არსენალის და სიმონოვსკის ქუჩებზე.

თავ. ვალი 18383 მ. ნედოიმკა 443 მ. 37 კ. სულ 18826 მ. 37 კ.

პოპოვი გრიგორი ანდრიას ძე: შენობანი და მიწა, ზომით დაახლოვებით 195 ოთხკ. საჟ., მე-9 ნაწილში, ავჭალისა და ნიკოლოზის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 17723 მ. 15 კ., ნედოიმკა 610 მ. 08 კ., სულ 18333 მ. 23 კაპ.

პორტნოვები მარიამ იგნატეს ასული და იაკობ, ალექსანდრე, ევდოკია და მარიამ ილარიონის ასულნი და პოტაპოვისა ანნა ილარიონის ასული: შენობანი და მიწა, ზომით დაახლოვებით 209 ოთხკ. საჟ., მე-8 ნაწილში, პესკოვსკის (რიყე) ქუჩაზე.

თავნი ვალი 19630 მ. 20 კ., ნედოიმკა 601 მ. 76 კ. სულ 20231 მ. 96 კ.

თამამშევი ვასილ და ნიკოლოზ ალექსანდრეს ძენი და ზურაბოვი ლევან ავეტიკას ძე: შენობანი და მიწა, ზომით დაახლოვებით 161 ოთხკ. საჟ., მე-5 ნაწილში. მუხრანის და პოლიციის ქუჩაზე.

თავ(ნ)ი ვალი 17425 მ. 01 კ., ნედლოიმკა 450 მ. 24 კ., სულ 17875 მ. 36 კ.

თუმმანიშვილი ქეტ(ევან)სა, ნიკოლოზ და ალექსანდრე გიორგის ძენი: შენობანი და მიწა, ზომით 412 ოთხკ. საჟ., მე-7 ნაწილში, მარტყოფის და მურავიოვის ქუჩის კუთხეში.

თავნი ვალი 22573 მ. 10 კ. ნედლოიმკა 467 მ. 60 კ., სულ 23040 მ. 61 კ.

ულანცევები იოსებ და გრიგორი პავლეს ძენი: შენობანი და მიწა, ზომით დაახლოვებით $26^{1}/_{2}$ ოთხ. საჟ., მე-9 ნაწილში, მიხეილის პროსპექტზე.

თავნი ვალი 9628 მან. 64 კაპ., ნედლოიმკა 634 მან. 85 კაპ., სულ 10263 მან. 49 კაპ.

ხარაზოვები თომა და ვასილი გიორგის ძენი: შენობანი და მიწა, ზომით 60 ოთხ. საჟ. მე-3 ნაწილში ორბელიანის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 7907 მან. 25 კაპ., ნედლოიმკა 164 მან. 96 კაპ., სულ 8072 მან. 21 კაპ.

შახბარათოვი მიხეილ ესტატეს ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 50 ოთხ. საჟ., მე-2 ნაწილში, პირველ პარალელურ ქუჩაზე.

თავნი ვალი 2238 მან. 55 კაპ., ნედლოიმკა 213 მან. 44 კაპ., სულ 2451 მან. 99 კაპ.

ელიევის ანნა გიორგის ასული: შენობანი და მიწა, ზომით დაახლოვებით 33,77 ოთხ. საჟ., მე 7 ნაწილში, შამქორის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 3457 მან. 02 კაპ., ნედლოიმკა 156 მან. 36 კაპ., სულ 3613 მან. 38 კაპ.

ქ. გორში

ზუბიევი სტეფანე იოსების ძე: შენობანი და მიწა, დაახლოვებით 403 ოთხკ. საჟ.

თავნი ვალი 5010 მან, 94 კ. ნედლოიმკა 257 მან., 82 კაპ. სულ 5268 მან. 76 კაპ.

ერისთავი ზაქარია ელიზბარის ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 450 ოთხკ. საჟ.

თავნი ვალი 4656 მან. 13 კაპ. ნედლოიმკა 434 მ. 04 კ. სულ 5090 მან. 17 კაპ.

ქუთაისის გუბერნიაში

ქალ. ქუთაისში

კაცაძე ფარნაოზ ნიკოლოზის ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 247,2 ოთხკ. საჟ., სადოვოი ქუჩაზე.

თავნი ვალი 4621 მან. 50 კაპ. ნედლოიმკა 360 მან. 43 კაპ. სულ 4981 მან. 93 კაპ.

კურტოევი ლევან ივანეს ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 157 ოთხკ. საჟ. და 6 არშ. ტფილისის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 19450 მან. 72 კაპ. ნედლოიმკა 1688 მან. 78 კაპ. სულ 21139 მან. 50 კაპ.

ბაქოს გუბერნიაში

ქ. ბაქოში.

ასლანოვი ბახიშ არტემის ძე: შენობანი და მიწა, ზომით დაახლოვებით 100 ოთხკ. საჟ. მე-2 ნაწილში, მეოთხე პარალელურ და სომხის ქუჩაზე.

თავნი ვალი 8552 მან. 05 კაპ. ნედლოიმკა 509 მან. 86 კაპ. სულ 9061 მან. 91 კაპ.

მასუმოვის ხანუმა ქერბალაი ჰუსეინ კიზი: შენობანი და მიწა, ზომით დაახლოვებით 452,1 ოთხკ. საჟ. სურახანის და სტანისლავის ქუჩის კუთხეში.

თავნი ვალი 101940 მან. 17 კაპ. ნედლოიმკა 5768 მან. სულ 107718 მან. 17 კაპ.

ოსიპოვი აბრამ მნაცაკანის ძე: შენობანი და მიწა, ზომით 150 ოთხკ. საჟ., მე-3 ნაწილში, ვორონცოვის ქუჩაზე და მესამე პარალელურ ქუჩაზე.

თავნი ვალი 11407 მან. 65 კაპ. ნედლოიმკა 784 მან. 53 კაპ. სულ 12192 მან. 18 კაპ.

სოფლის მამულები,

რომელთა გირაოდ მიცემულია გრძელვადიანი სესხი.

ტფილისის გუბერნიაში

ტფილისის მაზრაში.

ბარათაშვილები ანასტასია, ნიკოლოზ, იოსები და ვლადიმირ ალექსანდრეს ასული და ძენი: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 490 დეს. 1750 ოთხკ. საჟ., იმათ რიცხვში სანადელო მიწები, ზომით 363 დეს. 2068 ოთხკ. საჟ., ბორბალოს აგარაკში.

თავნი ვალი 9744 მ. 57 კ, ნედლოიმ. 513 მ. 50 კაპ. სულ 10258 მ. 07 კ.

ბარათაშვილები ანასტასია, იოსებ, ნიკოლოზ და ვლადიმერ ალექსანდრეს ძენი და ასული: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 195 დეს. 2240 ოთხკ. საჟ., საგორისის აგარაკში.

თავნი ვალი 2891 მ. 76 კ., ნედლოიმკა 186 მ. 99 კ., სულ 3078 მ. 75 კ.

ბარათაშვილები ანასტასია, იოსებ, ვლადიმერ და ნიკოლოზ ალექსანდრეს ძენი და ასული: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 1297 დეს. მენკალისის ცარიელ ადგილში.

თავნი ვალი 11524 მ. 22 კ., ნედლოიმკა 677 მ., 06 კ. სულ 12021 მან. 28 კაპ.

მაჩაბლისა ანასტასია ანდრიას ასული (ვახტანგ მიხეილის ძის მაჩაბლისაგან საჯარო ვაჭრობის შემდეგ დარჩენილი მამული): სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 70 დეს. 700 ოთხკ. საჟ, დიდ-ლილოს აგარაკში.

თავნი ვალი 5670 მ. 76 კ., ნედლოიმკა 476 მან. 70 კ., სულ 6147 მან. 46 კ.

წერეთელიშვილები ადამ, ბარბარე და ანნა ბესარიონის ძე და ასულნი და ეკატერინა ანდრიას ასული და ანდრონიკოვისა ქეთევან ბესარიონის ასული: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 60 დეს. 360 ოთხკ. საჟ., სოფ. თოხლიაურში.

თავნი ვალი 1678 მ. 90 კ., ნედლოიმ. 127 მ. 66 კაპ. სულ 1806 მან. 56 კაპ.

დუშეთის მაზრაში.

ამილახვარი დავით ლუარსაბის ძე: სხვა და სხვა მამული, მიწა ზომით 140 დეს. საამილახვროს აგარაკში.

თავნი ვალი 1777 მ. 61 კ. ნედლოიმკა 197 მ. 81 კ. სულ 1975 მ. 42 კ.

ამილახვარი ივანე ლუარსაბის ძე: სახნავი და ტყე, მიწა ზომით 180 დეს., საამილახვრო აგარაკში, სოფ. ბეჟანიანთ ტყეში.

თავნი ვალი 1777 მ. 61 კ. ნედლოიმკა 213 მ. 26 კ. სულ 1990 მ. 87 კ.

ამილახვარი ივანე ლუარსაბის ძე და ალექსანდრე ივანის ძე: სხვა და სხვა მამული, მიწა ზომით 136 დეს. 1524 ოთხკ. საჟ., ცხინულის აგარაკში.

თავნი ვალი 2172 მ. 63 კ. ნედლოიმკა 248 მ. 86 კ. სულ 2421 მ. 49 კ.

ბაგრატიონ-მუხრანსკისა ეკატერინა თედორეს ასული: სხვა და სხვა მამული, მიწა, ზომით 760 დეს. 1765 ოთხკ საჟ., მჭადის ჯვარის აგარაკში.

თავნი ვალი 13316 მ. 58 კ. ნედლოიმკა 1109 მ. 71 კ. სულ 1442 მ. 29 კ.

ფარსეგაშვილი დავით ბარამის ძე: სხვა და სხვა მამული, მიწა ზომით 59 დეს. 2370 ოთხკ. საჟ, მჭადის ჯვარის და ჭილურთის აგარაკში.

თავნი ვალი 1323 მ. 16 კ. ნედლოიმკა 138 მ. 27 კ. სულ 1461 მ. 43 კ.

ფარსეგაშვილი დავით ბარამის ძე: სხვა და სხვა მამული, მიწა ზომით 23 დეს. 745 ოთხკ. საჟ., ჭილურთის და მჭადის ჯვარის აგარაკში.

თავნი ვალი 2134 მ. 17 კ. ნედლოიმკა 227 მ. 04 კ. სულ 2361 მ. 21 კ.

ხიმშიაშვილი ნიკოლოზ გიორგის ძე: სხვა და სხვა მამული, მიწა ზომით დაახლოვებით 2351 დეს. 1800 ოთხკ. საჟ., სოფელ ბულაჩაურში.

თავნი ვალი 23989 მ. 11 კ. ნედლოიმკა 2326 მ. 95 კ. სულ 26316 მ. 06 კ.

ერისთავი ზაქარია ელიზბარის ძე: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 647 დეს. 1520 ოთხკ. საჟ. მონასტერის და გრუის აგარაკებში.

თავნი ვალი 4945 მ. 39 კ. ნედლოიმკა 362 მ. 66 კ. სულ 5308 მ. 05 კ.

თელავის მაზრაში.

ბახუტაშვილები ილარიონ და ზაქარია სიმეონის ძენი: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 67 დეს. 470 ოთხკ. საჟ. სოფ. კურდღელაურში.

თავნი ვალი 1909 მ. 97 კ. ნედლოიმკა 92 მ. 35 კ. სულ 2002 მ. 32 კ.

ხიმშიაშვილისა ბარბარე რაფიელის ასული: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 239 დეს. 1900 ოთხკ. საჟ. კისტაურის აგარაკში.

თავნი ვალი 1680 მან. 66 კაპ. ნედლოიმკა 232 მან. 13 კაპ. სულ 1912 მან. 79 კაპ.

სიღნაღის მაზრაში

ანდრონიკაშვილები ლევან, ილია და ვლადიმერ აბელის ძენი: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 1620 დეს. 786 ოთხკ. საჟ., ალაზნის გაღმა მხარეს ნაურთალში, გურჯაანში და სხვ.

თავნი ვალი 21206 მან. 36 კაპ. ნედლოიმკა 1079 მან. 98 კაპ. სულ 22286 მან. 34 კაპ.

გორის მაზრაში

ამილახვარი ალექსანდრე ივანეს ძე: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 53 დეს. 1080 ოთხკ. საჟ., ორჩოშანის აგარაკში.

თავნი ვალი 2172 მან 63 კაპ. ნედლოიმა 217 მან. 59 კაპ. სულ 2390 მან. 22 კაპ.

გრუზინსკისა სოფიო დავითის ასული: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 77 დეს. 840 ოთხკ. საჟ., ზემო და ქვემო სობისის აგარაკებში.

თავ. ვალი 3623 მ. 67 კ. ნედლოიმ. 429 მ. 57 კ. სულ 4053 მ. 24 კ.

გრუზინსკისა სოფიო დავითის ასული: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 88 დეს. 844 ოთხკ. საჟ. კასპის აგარაკში.

თავ. ვალი 4147 მ. 75 კ. ნედლოიმ. 427 მ. 38 კ. სულ 4575 მ. 13 კ.

გრუზინსკისა სოფიო დავითის ასული: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 480 დეს. 2180 ოთხკ. საჟ. სოფ. ახრისის და კვარხეთის აგარაკებში.

თავნი ვალი 14789 მ. 93 კ. ნედლოიმ. 1690 მ. 67 კ. სულ 16480 მ. 60 კ.

გრუზინსკისა სოფიო დავითის ასული: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 778 დეს. 1791 ოთხკ. საჟ. კასპის აგარაკში.

თავნი ვალი 13068 მ. 93 კ. ნედლოიმკა 1443 მ. 85 კ. სულ 14512 მ. 78 კ.

გრუზინსკისა სოფიო დავითის ასული. სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 272 დეს. 2250 ოთხკ. საჟ. საამილახვროს აგარაკში სოფ. ქვემო ჭალა.

თავნი ვალი 6428 მ. 99 კ. ნედლოიმკა 638 მ. 75 კ. სულ 7067 მ. 74 კ.

ჯავახიშვილი დიმიტრი ნიკოლოზის ძე (მემკვიდრენი): სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 10 დეს. 682 ოთხკ, საჟ. გომისა და ბერტის აგარაკებში.

თავ. ვალი 1442 მ. 71 კ. ნედლოიმკა 75 მ. 70 კ. სულ 1528 მ. 41 კ.

ჯავახიშვილისა მარიამ დიმიტრის ასული: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 360 დესეტინა 2000 ოთხკ. საჟ. საჯავახოს აგარაკში.

თავ. ვალი 3416 მ. 88 კ. ნედლოიმკა 221 მ. 44 კ. სულ 3638 მ. 32 კ.

ზაალიშვილი გედევან დავითის ძე: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 104 დეს. 1630 ოთხკ. საჟ., იგოეთის აგარაკში.

თავნი ვალი 2723 მ. 36 კ. ნედლოიმკა 161 მ. 42 კ. სულ 2884 მ. 78 კ.

ქუთაისის გუბერნიაში

ქუთაისის მაზრაში.

შოტტი ლეკ იპოლიტეს ძე: სხვა და სხვა მამული, ზომით მიწა 62 დეს. 1604 ოთხკ. საჟ., სოფ. კვახჩირის აგარაკში.

თავნი ვალი 8675 მ. 29 კ. ნედლოიმკა 822 მ 87 კ. სულ 9498 მ. 16 კ.

სოფლის მამულები.

რომელთა გირაოდ მიცემულია მოკლევადიანი სესხი, თავნი ვალის გადახდის ვადა უკვე დამდგარია.

ტფილისის გუბერნია

ანანოვ-ვაჩნაძისა ანასტასია ივანეს ასული: საბაღე ადგილი და ვენახი, ზომით მიწა 10 დეს. 180 ოთხ. საჟ., სოფელ კოლაკში.

თავნი ვალი 5000 მან., ნედლოიმკა 336 მან. 40 კაპ., სულ 5336 მან. 40 კაპ.

ჭავჭავაძისა მართა ზაქარიას ასული, ზაქარია, პანტელეიმონ, სოფიო (იგივე რუსუდან) და თამარ არჩილის ძენი და ასულნი: ვენახი, ზომით 6 დეს. 720 ოთხ. საჟ., სოფ. გურჯაანში.

თავნი ვალი 3000 მან., ნედლოიმკა 340 მან., სულ 3340 მან.

ტფილისის სათავად-აზნაურო საადგილმამულო ბანკის გამგეობა

ამით აცხადებს, რომ ბანკის წესდების მე-14 §-ის ძალით, 1907 წლის 20 ოქტომბერს ბანკის სადგომში, ტფილისს (ფრეილინის ქ., ქართველ თავად-აზნაურთა სახლი) საჯაროდ გაიყიდება უძრავი მამული **ვასილ ისაკის ძის ზიალოვისა**, რომელიც ამ ბანკშია დაგირავებული, რადგან პატრონმა არ შემოიტანა ბანკის წესდების 12, 17, 27, 28 და 36 §§-ით დაწესებული გადასახადები 1907 წლის პირველ იანვრიდან 1907 წლის 1-ლ ივლისამდე.

ეს მამული შეიცავს: მიწის ნაჭერს, ორ სართულიან სახლს სარდაფით, რომელსაც სახლის ქვეშ აღმოსავლეთი ნაწილი უჭირავს, ორ ორ-სართულიანს შენობას; მიწა ზომით არის 136 ოთხკუთხი საჟენი და მდებარეობს ქ. ტფილისის მეოთხე ნაწილში, ამაღლების ქუჩაზე. სამხრეთით საზღვრავს ამაღლების ქუჩა, აღმოსავლეთით—ოთაროვების მამული, ჩრდილოეთით—კოსაია ქუჩა და დასავლეთით—სარაჯიშვილის მამული ამ მამულზე ითვლება: თავნი ვალი 29543 მან. 25 კაპ., ნედლოიმკები 1566 მან. 08 კაპ., სულ 31109 მან. 33 კაპ.

თუ აღნიშნულ დღეებში ვაჭრობა არ მოხდა, მეორე და უკანასკნელი ვაჭრობა ბანკის წესდების მე-20 §-ის ძალით, მოხდება იმავე გამგეობაში 1907 წ. 5 ნოემბერს.

ვაჭრობა, ბანკის წესდების მე-17 §-ის ძალით, დაიწყება ძირითად ვალის იმ დარჩენილ ჯამებიდან, რომელიც ქვემოდ არის აღნიშნული ქვემოდ აღნიშნულ ბანკის გადასახადის ნედლოიმკებისა და აგრეთვე სახელმწიფო, საერობო და საქალაქო გადასახადების და მათ ნედლოიმკების დამატებით.

ვაჭრობაში მონაწილეობის მიღებისათვის, ვისაც სურს შეისყიდოს ის მამულები, რომელზედაც გრძელ ვადიანი სესხია გაცემული, აგრეთვე ის მამულები, რომელზედაც თუმცა მოკლე-ვადიანი სესხია გაცემული, მაგრამ ვალის გადახდის ვადა არ შესრულებულა, მოვალეა წარმოადგინოს ნაღდ ფულად ბე; ბე იმდენი უნდა იქნეს, რამდენიც ბანკის გადასახადების ნედლოიმკა, აგრეთვე რამდენიც სახელმწიფო, საერობო და საქალაქო გადასახადების ნედლოიმკები იქნება ვაჭრობის დღემდე გასასყიდ მამულზე. ხოლო ვისაც იმ მამულების შესყიდვა ჰსურს, რომლებზედაც მოკლე ვადიანი სესხია გაცემული და რომლების თავნი ვალის გადახდის ვადა უკვე დადგა, მოვალეა წარმოადგინოს ბედ გარდა ზემოდ აღნიშნულისა კიდევ 10% თავდაპირველის თავნის ვალისა.

დამტკიცების ხარჯი და ის ზედ მეტი ფული, რომელიც ვაჭრობაზე შეაძლიეს ბანკს, მყიდველმა უნდა წარმოადგინოს 14 დღის განმავლობაში ვაჭრობის შემდეგ.

თავნი ვალი მყიდველს შეუძლია თავის თავზე გადაიტანოს წინანდელ პატრონის ყველა ვალდებულებებით.

ბანკის წესდების მე 15 § ის ძალით, პატრონს შეუძლია შემოიტანოს ნედლოიმკები ვაჭრობის დღემდე და ამრიგად გაანთავისუფლოს მამული გაყიდვისაგან.

ვისაც ჰსურს მონაწილეობა მიიღოს ვაჭრობაში, შეუძლია გაიცნოს ყველა საქმეები გასაყიდ მამულების შესახებ ბანკის კანცელარიაში ყოველ დღე კვი აუქმეების გარდა.

ამასთანავე ბანკი წინდაწინვე უცხადებს მამულების მყიდველს, რომ ბანკი პასუხს არ აგებს, თუ დაგირავებულ გასასყიდ მამულის აღწერა არ ეთანხმება მამულის დღევანდელ მდგომარეობას.

პირველი კერძო სამკურნალო

დოქ. ნავასარდიანისა

დაარსებულია 1880 წ.

(ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ყოველ დღე ავადმყოფებს ღებ(ულ)ობს.

დილით:

ზ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ქირურგ და ვენერიული (სიფილისი).

ფ. მ. ჩიქოვანი: $9^{1}/_{2}$—10 ს. თვალისა, შინაგან და ნერვებისა.

ფ. ი. ბაბანაზოვი: 10—11 ს. საბებ(ი)ო, ქალებისა და ბავშვების.

მ. გ. ავეტიზიანცი: 11—12 ს. კანისა, სიფილისი, ვენერ., ქირურგ. და საშარდე.

ა. მ. პუგინოვი: 12—1 ს. შინაგან, ბავშვებისა და ყვავილის აცრა.

ტ. ი. გმელიშვილი: 1—2 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელისა.

ა. პ. კარაპეტიანცი: 1—$1^{1}/_{2}$ ს. შინაგანი და საბავშვო.

ა. ი. შჩერბინინა: $1^{1}/_{2}$—2 საათამ. საბებიო და ქალებისა.

ვ. ი. გურგენოვი; 1—2 საათ. ქალებისა და საბებიო.

საღამოთი:

ა. ი. გრიგორიანი: 6—7 ქირურ., ვენერ., შარდ. და კანისა.

რჩევა 50 კ. ღარიბებს უფასოდ. კონსულტაციები და ოპერაციები შეთანხმებით. სამკურნალოს დირექტორი

მედიც. დოქტორი **ზ. ა. ნავასარდიანი**

(150—ხალ.—143)

პირველი კომისია მაკაროვის ადგილებისა მით აუწყებს თავის ხელისმომწერლებს, რომ რადგან 2 ენკენისთვეს, დილის 9 საათზე დანიშნულია **საერთო კრება**, მოვიდნენ და დაესწრნენ უეჭველად ალაგობრივ საბურთაალოზე. არის რამდენიმე კითხვა გამოწესრიგებული მომავალ საქმეებისთვის. კრება ნება დართულია.

კომისიის მინდობილებით **ბაგრატიონი** და **თორთოშოვი**.

(1—284—1)

სკოლა და პანსიონი

მ. ალ. მარტოლდისა

ელისაბედის ქ. № 59, საკუთარი სახლი.

მიიღებიან მოსწავლენი ყველა საშუალო სასწავლებელსა და კადეტის კორპუსში მოსამზადებლად. (6—285—1)

„წერა-კითხვის საზოგადოების" მაღაზიაში იყიდება შემდეგი ახალი წიგნები:

1. **«ამბოხება კახეთისა»**, 1812 წ. ისტორიული ამბავი ა. ფრონელისა . . 1 მ.
2. **«საქართველოს მეფე და მისი ცხოვრების ისტორია»**, ი. ჯავახიშვილისა . 15 კ.
3. **«ქართლის ცხოვრება»**, მარიამ დედოფლის ვარიანტი . . . . 3 მ.
4. **«საბერძნეთის ძველი ისტორია»**. ნორმანისა, თარგ. ვლ. ლორთქიფანიძისა 1 მ.
5. **«რომაელების ძველი ისტორია»**, თარგმანი ვ. ლორთქიფანიძისა . . . 1 მ.
6. **«ფიზიკური გეოგრაფია»**, ს. იაშვილისა . . . . 20 კ.
7. **«მასალები საქართველოს ისტორიისათვის»**, ... 1 მ.
8. **«საქართველოს ისტორია»**, მ. ჯანაშვილისა . . . . 1 მ.
9. **«მთიულეთი»**, (ამბოხება 1814 წ.), ა. ფრონელისა. . . . . 40 კ.
10. **«ცისარტყელა»**, სამხატვრო-სალიტერატურო კრებული (მრავალის სურათით). . . . . 15 კ.
11. «Очерки грузинской словесности», IV, ა. ხახანაშვილისა . . . 3 მ. 50 კ.
12. Судьбы грузинской церкви», გაზეთ «რუსკი სტიაგის» გამოცემა . . . 25 კ.
13. «Государственный строй древней Грузіи и древней Арменій», ი. ჯავახიშვილისა . . . . 1 მ. 35 კ.

(—15)

ნამდვილი კახური ღვინო

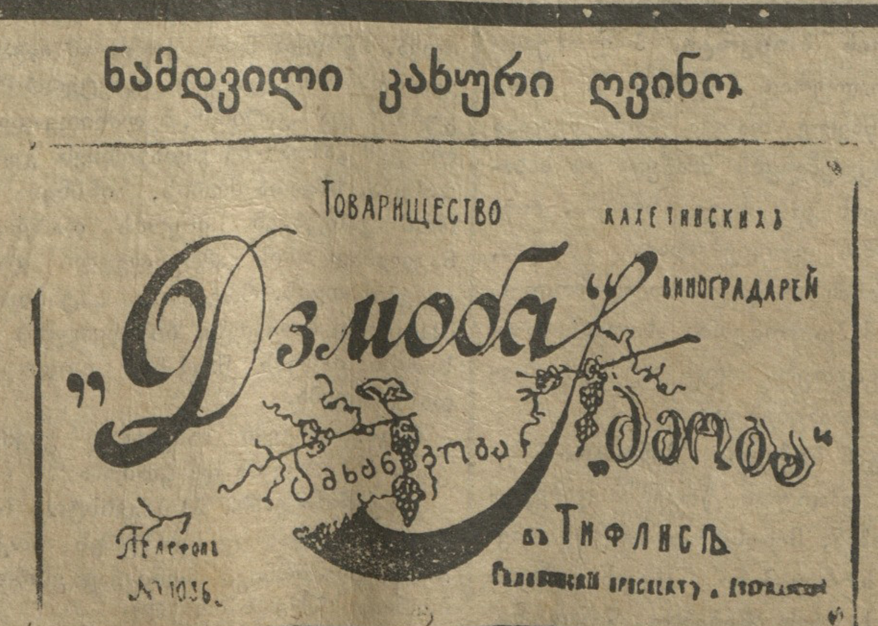

ფასები ყველასათვის ხელმისაწვდომი. (100—94)